

Stanovisko

vlády k senátnímu návrhu zákona o Českém národním povstání a o změně zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 718)

Vláda na své schůzi dne 19. července 2012 projednala a posoudila návrh zákona o Českém národním povstání a o změně zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 718), a zaujala k němu následující stanovisko:

Vláda se ztotožňuje s cílem přiznat odpovídající význam povstání českého lidu proti nacistické okupaci v květnových dnech roku 1945 a vyjádřit hlubokou úctu ženám a mužům, kteří v tomto období nasadili vlastní životy k obraně svobody a demokracie. V zájmu náležitého projednání předloženého návrhu však považuje za nezbytné upozornit na některé jeho problematické aspekty a formální nedostatky:

1. Pokud jde o nahrazení dosud užívaného označení „Květnové povstání českého lidu“ označením „České národní povstání“, doporučuje vláda důkladně zvážit, zda je vzhledem ke značnému časovému odstupu od předmětných událostí vhodné zavádět zcela nový pojem evokující spojitost se Slovenským národním povstáním, které probíhalo v jiné době a za odlišných okolností, namísto pojmu, který lze za léta užívání považovat za zažitý a blíže vyjadřující vztah k době, v níž se předmětné události odehrály.

2. Při vymezení účastníků povstání jako držitelů dokladů, které jejich účast na těchto událostech osvědčují, je třeba přesněji odkázat na ta ustanovení příslušných právních předpisů, která upravují podmínky vydávání předmětných dokladů.

3. Ve vztahu k rozšíření okruhu účastníků povstání v navrhovaném § 2 odst. 2 o osoby, které podaly žádost o potvrzení o účasti v povstání v květnu 1945 podle § 7 zákona č. 357/2005 Sb. po uplynutí stanovené lhůty, je nutno upozornit, že u takových osob nebylo v době rozhodování o žádosti splnění hmotněprávních podmínek vůbec posuzováno a muselo by tedy být předmětem posouzení nyní, v souvislosti s aplikací předloženého návrhu; to by ostatně platilo i pro toho, kdo by uvedenou žádost podal teprve v současné době.

4. Ačkoli se v obecné části důvodové zprávy k předloženému návrhu uvádí, že navrhovaná úprava nebude mít negativní dopad na státní rozpočet, ani na rozpočty krajů a obcí, je zřejmé, že s aplikací navrhované úpravy by byly spojeny přinejmenším náklady související s návrhem a výrobou pamětních odznaků, a případně také výdaje spojené s posouzením, zda v jednotlivých případech jsou splněny podmínky pro vydání pamětního odznaku žijícímu účastníku povstání.

5. Podle zvláštní části důvodové zprávy bylo datum nabytí účinnosti navrhovaného zákona (28. října 2012) zvoleno s ohledem na významné datum, které je dnem státního svátku, což má dávat dostatečný prostor k přípravě prováděcího právního předpisu a zajištění výroby pamětních odznaků, které by v tento den měly být účastníkům povstání vydány; tento termín však podle názoru vlády není vzhledem k obvyklým lhůtám v legislativním procesu a době potřebné pro návrh a výrobu odznaků realistický.

Vláda doporučuje při dalším projednávání předloženého návrhu v legislativním procesu naznačené aspekty navrhované úpravy důkladně zvážit a s ohledem na výsledky tohoto posouzení návrh odpovídajícím způsobem upravit.